

Open standaarden en de Digitale Collectie Nederland

Jeroen van der Vliet

Wat is de Digitale Collectie Nederland?

DE DIGITALE COLLECTIE NEDERLAND

De overheid beoogt met dit alles de totstandkoming van de **Digitale Collectie Nederland**. Een virtuele collectie van alle digitale bronnen aangelegd door verschillende erfgoedinstellingen. Iedere instelling die digitaliseert, vanuit welke doelstelling ook, kan bijdragen aan deze collectie.

Het is wenselijk dat erfgoedinstellingen digitaliseringsprojecten richten op de Digitale Collectie Nederland en daarbij gebruik maken van de bestaande infrastructuur. Alleen dan worden de digitale bronnen daadwerkelijk optimaal toegankelijk en bruikbaar voor iedereen.

De virtuele digitale collectie houdt niet op bij de landsgrenzen. Gezamenlijk bouwen de Europese lidstaten aan een Europese collectie van gedigitaliseerd cultureel erfgoed.

Omvang (fysiek) cultureel erfgoed

musea: ca. 44 miljoen objecten ([MUSIP/Collectiebalans 2008](#))

archieven: ca. 600 km of 3,6 miljard pagina's ([Alles uit de kast 1998](#))

wetenschapsbibliotheken: ca. 9 miljoen items ([Alles uit de kast 1998](#))

monumentenzorg: 42.792 gemeentelijke en 61.037 rijksmonumenten

en **archeologie:** 12.996 archeologische terreinen ([Erfgoedbalans 2009](#))

beeld en geluid: 1.500.000 uur ([NORAA, Schatgraven in de regio 2006](#))

Alles digitaal kost naar schatting minimaal 150.000 levensjaren!

Doel van digitalisering

publiekstoegang	26%
conservering	23%
onderzoek	18%
educatie	16%
communicatie	14%
anders	3%

Bron: [DEN, De Digitale Feiten 2008](#)

Percentage digitaal beschikbaar

GEMIDDELD %	DIGITALE BESCHR. PUBLIEK	DIGITALE BESCHR. PC INSTELLING	DIGITALE REPRO PUBLIEK	DIGITALE REPRO PC INSTELLING
Archiefinstellingen	70%	57%	55%	60%
Bibliotheken ⁹	63%	72%	33%	47%
Musea	31%	81%	35%	68%
Totaal	52% n=92	70% n=93	41% n=93	61% n=91

TABEL 2.6 DIGITALE BESCHRIJVINGEN EN REPRODUCTIES VIA INTERNET OF PC

Bron: DEN, De Digitale Feiten 2008

Leidse Loper
Museum Boerhaave
Kijkhuis

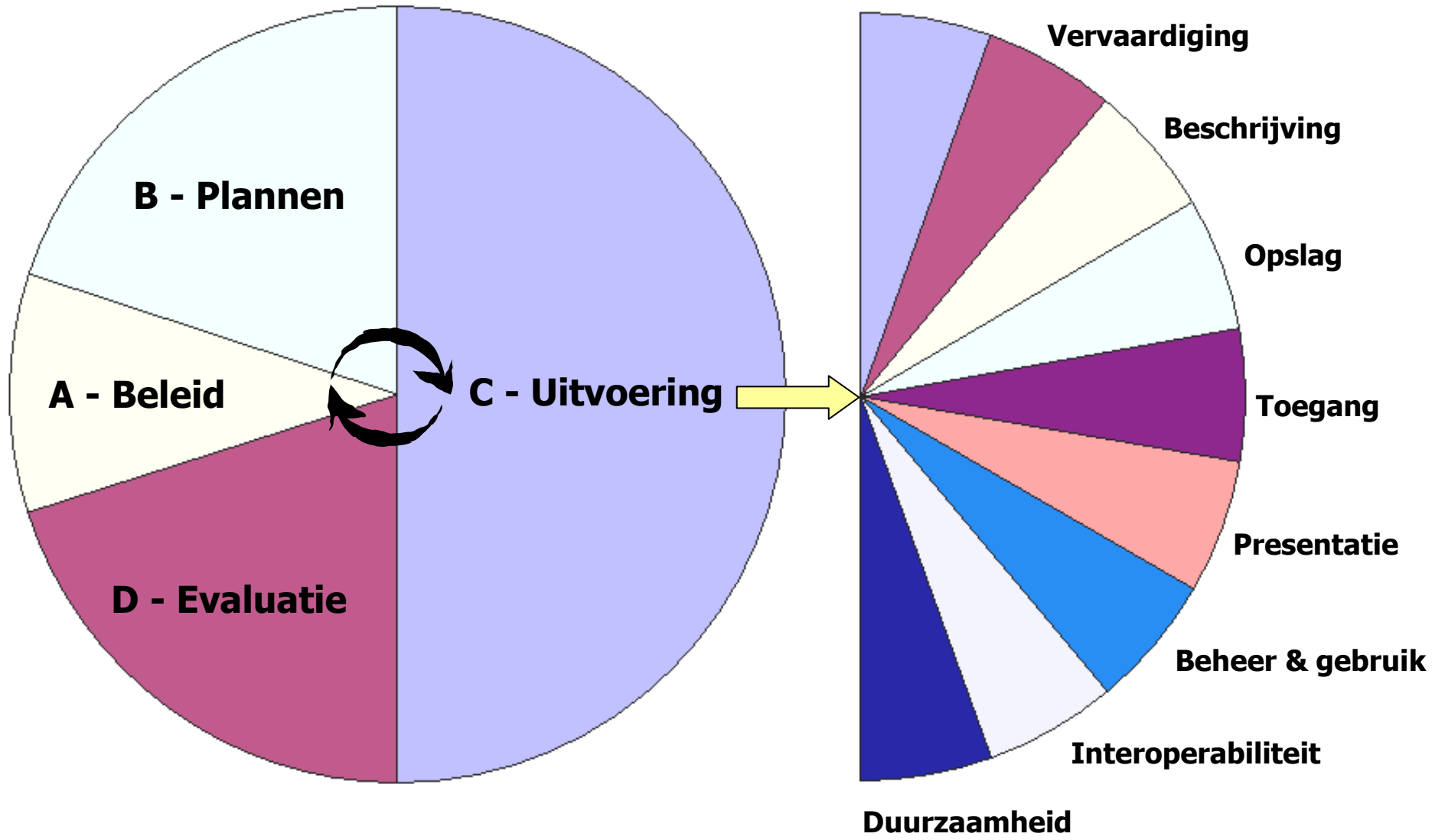
Inrichten en bewaken
ICT-kwaliteitsregister

Toetsen ICT-praktijk

Signaleren nieuwe
ICT-ontwikkelingen

Leidse Loper
Leidse Loper is a project of the Leiden University of Applied Sciences (HvA) and the Leiden University (UvL). It is a joint effort to create a high-quality learning environment for students and staff. The Leidse Loper is a project of the Leiden University of Applied Sciences (HvA) and the Leiden University (UvL). It is a joint effort to create a high-quality learning environment for students and staff.

Kwaliteitscyclus

Het ICT-register voor het cultureel erfgoed (Kenniskbank)

- toont criteria voor succesvolle inzet van ICT door een erfgoedinstelling, bijvoorbeeld bij digitalisering van de collectie of het opzetten van digitale dienstverlening
- biedt een gestructureerd overzicht van nationale en internationale ICT-standaarden en andere kwaliteitsinstrumenten, inclusief verwijzingen naar documentatie en voorbeeldprojecten
- alle beschrijvingen zijn te vinden op www.den.nl/register

 zoeken

KWALITEITSZORG

REGISTER

- Wat is het ICT-register?
- Wat zit er in het ICT-register?**
- Redactie ICT-register
- Indeling ICT-register
- Gebruikte terminologie

DE BASIS

PROJECTENBANK

ICT MONITOR

INNOVATIE

KENNIS DELEN

[Subsidiewijzer](#)[Publicaties](#)[Aanmelden nieuwsbrief](#)

Digitaal Erfgoed Nederland (DEN)
Prins Willem-Alexanderhof 5
Postbus 90407
2509 LK Den Haag
T. +31 (0)70 314 0343
F. +31 (0)70 314 0100

OVERZICHT KWALITEITSINSTRUMENTEN IN HET ICT-REGISTER

Kies een van onderstaande verwijzingen om te zien welke kwaliteitsinstrumenten in het ICT-register worden aanbevolen. Mist u een rubriek of een standaard in het ICT-register? Laat het ons weten op register@den.nl.

- **Beleidsvorming:** Hulpmiddelen om informatiebeleid op te stellen
- **Plannen maken:** Hulpmiddelen om informatiebeleid om te zetten in digitaliseringsactiviteiten
- **Uitvoering** van het digitaliseringproces:
 - **Voorbereiding:** Kwaliteitsinstrumenten om fysieke collecties voor te bereiden op digitalisering
 - **Vervaardiging:** Aanbevolen formaten bij de vervaardiging van digitale bestanden:
Tekst | Beeld | Video | Audio | Film | Multimedia | Geospaatiële data | VR/3D

Kwaliteitseisen voor **kleur** en **resolutie**
 - **Beschrijving:** Kwaliteitsinstrumenten voor het beschrijven en identificeren van (digitale) erfgoedbronnen:

Notatie van metadata | Algemene metadataschema's

Metadataschema's voor:
Bibliotheken | Archieven | Musea | Geospaatiële sector | Beeldmateriaal | Onderwijs | Digitale duurzaamheid

Full text mark up | Collectiebeschrijvingen | Digitale objecten
Ontologieën | Vocabulaires & Thesauri | Classificatieschema's
Identificatie
 - **Opslag:** Kwaliteitsinstrumenten voor opslag van digitale data (bijv. databases)
 - **Toegang:** Op goede wijze toegang regelen tot digitale bestanden (bijv. retrieval en harvesting)
 - **Presentatie:** Het gebruiksvriendelijk presenteren van digitale diensten (bijv. stylesheets, toegankelijkheidseisen)
 - **Beheer en gebruik:** Het beheer en gebruik van digitale diensten reguleren (bijv. auteursrechten en beveiliging)
 - **Interoperabiliteit:** Zorg dragen voor interoperabiliteit
 - **Digitale Duurzaamheid:** De duurzaamheid van digitale data garanderen
- **Evaluatie:** Hulpmiddelen om de inzet van ICT te evalueren

Overzicht kwaliteitszorgsysteem

ICT-register voor het cultureel erfgoed

Zoek naar:

Naam	Afkorting of acroniem	Toelichting	Onderdeel van	Codenummer ICT-register	Discussie
2K	2K	2K is een digitaal filmformaat. Het maakt onderdeel uit van de familie 2K, 4K en 8K. 2K verwijst naar de 2000 pixels (exact zijn het er 2048) verticaal per filmframe; 4K betekent 4000 pixels verticaal. 2K kent 2048 x 1080 pixels, een aspect ratio 1.896 en een weergave 1:1 frames per seconde 24.00. 2K wordt op dit moment nog veel gebruikt voor post-productie en bewerking van (analoge) film. 8K daarentegen wordt gebruikt voor 2D lmax-projectie. 2K maakt deel uit van DE BASIS als conserveringsformaat voor analoge 9,5 en 8 mm films.		C.02.01.10.02	
Aanmelden Projectenbank Digitaal Erfgoed		De Projectenbank Digitaal Erfgoed van DEN geeft inzicht in de lopende ICT-projecten van cultureel erfgoedinstellingen. De projectenbank is cruciaal voor het delen van kennis op dit gebied. Bij aanvang van een project dient de instelling het project aan te melden vooropname in de projectenbank.		D.01.01	
Advanced Systems Format	ASF	Een gecomprimeerd videoformaat, ontwikkeld door Microsoft om videobeelden op te slaan en door te geven. Het formaat wordt meestal gebruikt voor streaming video.		C.02.01.03.01	
Analyzed Layout and Text Object	ALTO	ALTO is een extensie op METS , de standaard waarmee de structuur van digitale objecten mee uitgedrukt kan worden. De extensie ALTO beschrijft de lay out, inhoud en koppeling daartussen van bijvoorbeeld afzonderlijke tekstpagina's. Omdat hierbij gebruik wordt gemaakt van coördinaten, is ALTO goed bruikbaar		C.03.01.14.03	

KWALITEITSZORG

REGISTER

DE BASIS

PROJECTENBANK

ICT MONITOR

INNOVATIE

KENNIS DELEN

[Aanmelden nieuwsbrief](#)

[Subsidiewijzer](#)

[Publicaties](#)

[Aanmelden nieuwsbrief](#)

Digitaal Erfgoed Nederland (DEN)

Prins Willem-Alexanderhof 5

Postbus 90407

2509 LK Den Haag

T. +31 (0)70 314 0343

F. +31 (0)70 314 0100

DE BASIS: Bouwen Aan Succesvolle ICT-Strategie

- een set van minimale eisen voor digitalisering van erfgoed
- beschrijft basic practice en gaat uit van het ICT-register van DEN
- gebaseerd op de kennis en praktijk van erfgoedprofessionals
- uitgangspunt is zelfregulering door het erfgoedveld
- open standaarden (helaas lukt dit nog niet altijd)
- maakt onderdeel uit van het ICT-register (apart gemarkeerd)
- belangrijk leidraad bij subsidie-aanvragen én beoordelingen
- na 2-3 jaar evaluatie, maar de discussie gaat door op wiki.den.nl

DE BASIS: Bouwen Aan Succesvolle ICT-Strategie

- vindbaarheid (2007)
- vervaardiging (2008)
- duurzaamheid (2008)
- beschrijving (2009)
- presentatie (2009)
- alle teksten zijn te vinden op www.den.nl/debasis

DE BASIS: Bouwen Aan Succesvolle ICT-Strategie

Wat is inmiddels opgenomen?

2K, AIFF, D10, Dublin Core, ECIRGB, GML, HTTP, JPEG, JPEG2000, Kodak Greyscale 013, MacBeth Colorchecker, MPEG-2, MPEG-4, MP3, NAP, OAI-PMH, OAI, QuickTime, RD, SRU/SRW, TIFF, (TEI), TRAC, UTF-8, URI, WAV, XML

Wat staat er nog in de wacht?

Presentatie: toegankelijkheid (WCAG); HTML; bestandsformaten (KML?)

Beschrijving: gebruik metadata en terminologiebronnen zoals vocabulaires, thesauri en ontologieën; semantisch web-toepassingen

**Kwaliteits-
zorgsysteem
voor cultureel
erfgoed**

**Meer informatie:
www.den.nl**

DE BASIS